



Pedagogisch Beleidsplan



Pedagogisch Beleidsplan Kinderopvang De 5

1. Inleiding

De inhoud van dit pedagogische beleid is terug te zien in het handelen van de dagelijkse praktijk. Dit verhoogt de kwaliteit en maakt het (mede)opvoeden van kinderen tot een bewust proces. Alles wat te maken heeft met opvoeden wordt beschreven in het pedagogisch beleid:

- Missie, visie en kernwaarden;
- De algemene pedagogische visie;
- Het pedagogisch beleid, de groep en dagindeling;
- Hoe we partner van de ouders willen zijn en met anderen samenwerken.

Vervolgens worden de onderstaande pedagogische doelen uitgewerkt:

- Het bieden van emotionele en fysieke veiligheid;
- Het ontwikkelen van sociale competenties bij kinderen;
- Het ontwikkelen van persoonlijke competenties bij kinderen;
- Het overbrengen van waarden en normen.

Tot slot is er aandacht voor de pedagogische middelen waaronder het Kind Volgsysteem en protocollen.

2. Beleid

Het pedagogisch beleid is richtinggevend voor alle medewerkers die direct of indirect een bijdrage leveren aan de pedagogische kwaliteit. Het maakt duidelijk welke pedagogische opdracht kinderopvang De 5 zichzelf stelt, zodat ouders en medewerkers op de hoogte zijn van de pedagogische visie en globale aanpak.

2.1 Evaluatie

Eenmaal in de drie jaar wordt pedagogisch beleid volledig geëvalueerd en aangepast aan actuele inzichten. De pedagogische kwaliteit wordt ook extern getoetst door de GGD tijdens inspectie voor de kwaliteit van de kinderopvang conform de Wet Kinderopvang.

2.2 Communicatie

Na vaststelling wordt het pedagogisch beleid in de organisatie gecommuniceerd en eveneens na vaststelling aan de ouders gepresenteerd. Het pedagogisch beleid is in te zien op een voor alle ouders en personeel toegankelijke plaats evenals een afschrift van het GGD-rapport.

3. Missie & Visie

3.1 Missie: Samen opvoeden

Kinderopvang De 5 wil partner zijn voor de kinderen, voor ouders en voor medewerkers. Samen opvoeden benadrukt de basis van kinderopvang De 5: de opvang van kinderen. We zorgen voor opvang, begeleiding en activiteiten die aansluiten bij de diverse ontwikkelingsfasen en interesses van het kind. Kinderopvang De 5 is begaan met kinderen en doet dit op een vakkundige pedagogisch verantwoorde, enthousiaste, warme manier, waarbij het kind altijd centraal staat. Kinderopvang De 5 levert een bijdrage aan de optimale ontwikkeling van het kind.

3.2 Visie

Kinderopvang De 5 is voor kinderen een inspirerende en veilige omgeving, waar kinderen van 0 tot 4 jaar in overeenstemming met hun leeftijd, eigen interesse en achtergrond zich welkom voelen, verzorgd worden, spelen, zich ontwikkelen, plezier hebben, andere kinderen ontmoeten, uitdaging vinden en respect leren hebben voor elkaar en zo kunnen groeien tot competente mensen. Respectvolle afstemming op de thuiswereld en hechte samenwerking tussen ouders/verzorgers en pedagogisch medewerkers van het kind dragen bij aan een vertrouwde basis. Daardoor vormen wij bij Kinderopvang De 5 voor de ouders een partner in de opvoeding.

Uitgangspunten

- Ieder kind heeft recht op respect. Dat wil zeggen dat het serieus wordt genomen en dat het kan rekenen op begrip en verdraagzaamheid.
- Elk kind is een uniek individu en dient als zodanig te worden geaccepteerd en gewaardeerd.
- Ieder kind heeft de behoefte en het recht zijn mogelijkheden te onderzoeken om zich te ontwikkelen tot een vrij en zelfstandig mens.
- Om zich te kunnen ontwikkelen is het noodzakelijk dat een kind zich veilig en vertrouwd voelt en weet dat de leidster beschikbaar is wanneer het kind haar nodig heeft. Daardoor krijgt het kind zelfvertrouwen wat weer leidt tot het verlangen en zoeken naar nieuwe uitdagingen, naar een grotere zelfstandigheid.
- Ieder kind heeft de behoefte en het recht op aandacht van een volwassene die in de behoeftes van het kind voorziet. Het kind heeft behoefte aan voeding, slaap, genegenheid en verzorging.
- Ieder kind heeft individuele aandacht en zorg nodig, waarbij het belang van de groep als geheel niet uit het oog verloren wordt. Het individu mag niet lijden onder de groep en de groep mag niet lijden onder het individu.
- Door het oefenen in zelf doen groeit het zelfvertrouwen en zelfstandigheid maar wanneer dit niet lukt moet het kind op iemand kunnen terug vallen, iemand die het begrijpt en de kans krijgen het weer opnieuw te proberen.

Een veilige leefomgeving zorgt er voor dat kinderen gezien worden als hen onrecht wordt aangedaan of als ze respectloos worden behandeld. Er wordt ingespeeld op de situatie vanuit deskundigheid en met een positieve houding van de pedagogisch medewerker.

Een uitdagende leefomgeving zorgt dat kinderen worden uitgedaagd het beste uit zichzelf te halen. Dat heeft te maken met uitdagende doelen stellen, maar ook met het rekening houden met en uitgaan van de verschillen tussen de kinderen, met hun situatie, referentiekader en hun ontwikkeling.

Daarnaast kijkt kinderopvang De 5 voortdurend om zich heen naar nieuwe materialen, werkwijzen, samenwerkingsverbanden enz. Kinderopvang De 5 moet een lerende organisatie zijn die snel kan inspelen op veranderende eisen en normen. Het aanbod van de ontwikkelingsmaterialen sluit aan op de belevingswereld van de kinderen. Er moet een doorgaande lijn zijn in het aanbieden van ontwikkelingsmogelijkheden. Maar ook de samenhang tussen materiaal en ontwikkelingsfase is daarbij van groot belang.

4. Algemene visie pedagogisch beleid

4.1 Ieder kind uniek!

Bij kinderopvang De 5 wordt ieder kind als uniek gezien, met unieke kwaliteiten, een eigen achtergrond en veel mogelijkheden. Kinderen zijn nieuwsgierig, willen ontdekken en nieuwe ervaringen opdoen, grenzen verleggen, anderen ontmoeten en zich ontwikkelen. Ieder kind doet dat op een eigen manier en in zijn eigen tempo. Wij zien het kind als een bron vol inspiratie, vol nieuwe creatieve ideeën. Deze inspiratie willen wij zoveel mogelijk de ruimte geven en in goede banen leiden. En wij laten ons daarbij ook graag door het kind inspireren. Op de opvang bevindt het kind zich in een groep. Het kan de keuze maken met anderen samen te zijn of zich terug te trekken. Wij hechten veel waarde aan de invloed van de groep op de ontwikkeling van kinderen. De groep inspireert het kind op een bijzondere manier: het kan samen spelen, samen plezier hebben, samen andere dingen ontdekken. Het leert in de groep rekening te houden met anderen, omgaan met anderen en zichzelf te zijn, vaardigheden te oefenen. Het kind wordt ook uitgedaagd om zijn eigen unieke bijdrage aan de groep te leveren. Onze rol hierin is begeleidend. Om het kind volledig tot zijn recht te laten komen bieden wij het kind een veilige omgeving waarin het vrij is om zijn eigen keuzes te maken, te spelen zoals het wil, waarmee het wil en met wie het wil, om zo zijn mogelijkheden te ontwikkelen. Wij begeleiden het ontwikkelingsproces door te stimuleren, voorwaarden te scheppen, goed naar het kind te kijken en te luisteren en het kind zoveel mogelijk positieve ervaringen te laten opdoen. Wij bewaken het respect voor elkaar en geven zo nodig grenzen aan. Elk kind is uniek en daar laten wij ons graag positief door verrassen.

4.2 Pedagogisch beleid

Op de kinderopvang wordt zorg en veiligheid geboden, zowel op lichamelijk als sociaal-emotioneel gebied. De kinderen worden gestimuleerd om zich, op basis van gelijkheid en respect voor elkaar, te ontwikkelen tot individueel en sociaal competente mensen. Er is aandacht voor elkaar. De voertaal op de kinderopvang is Nederlands. Op basis van deze algemene kaders is dit pedagogisch beleid ontwikkeld, dat richting geeft aan het handelen van de medewerkers en een gelijkgestemde aanpak waarborgt. De pedagogisch medewerkers bij kinderopvang De 5 beschikken over een passende HBO-opleiding of hebben een HBO-werk- en denkniveau. De GGD controleert jaarlijks de kinderopvang en let daarbij ook op het pedagogisch beleid.

4.3 Groepen en dagindeling

Op de kinderopvang verblijven de kinderen in een verticale groep. In deze omgeving worden de pedagogische doelen gerealiseerd. De opvang vindt plaats in één stamgroep. Soms verlaten de kinderen voor (spel)activiteiten de stamgroep. Het uitgangspunt is verantwoorde kinderopvang met een vaste groep kinderen in een eigen ruimte (stamgroep).

- Er wordt aan ouders en kinderen duidelijk aangegeven in welke stamgroep het kind zit en welke pedagogisch medewerkers in principe welke dag bij welke groep horen (dit geldt voor het structurele rooster, behoudens ziekte, verlof of vakantie).

- Voor 0-jarigen geldt dat er maximaal 2 vaste pedagogisch medewerkers worden toegewezen aan het kind. Op de dagen dat het kind komt, is altijd minimaal een van deze twee pedagogisch medewerkers werkzaam. Als de omvang van de stamgroep vraagt om meer inzet van meer dan twee pedagogisch medewerkers, dan mogen maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers aan het kind worden toegewezen. Naast het vaste gezicht kunnen andere pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voor kinderen met flexibele dagen geldt deze regel niet.
 - Een kind krijgt maximaal drie of vier basis pedagogisch medewerkers toegewezen, afhankelijk van de groepsgrootte.
 - Op de groep staan gekwalificeerde pedagogisch medewerkers. De verhouding tussen het aantal pedagogisch medewerkers en het aantal feitelijk gelijktijdig aanwezige kinderen in de stamgroep bedraagt voor de dagopvang:
 - * 1 pedagogisch medewerker per 3 aanwezige kinderen tot 1 jaar;
 - * 1 pedagogisch medewerker per 5 aanwezige kinderen 1 tot 2 jaar;
 - * 1 pedagogisch medewerker per 8 aanwezige kinderen van 2 tot 3 jaar;
 - * 1 pedagogisch medewerker per 8 aanwezige kinderen van 3 tot 4 jaar.
- Bij kinderen van verschillende leeftijden in één groep wordt het rekenkundig gemiddelde berekend, waarbij naar boven wordt afgerond. Indien conform de leidster-kind-ratio slechts één pedagogisch medewerker aanwezig is, dan is ondersteuning van deze pedagogisch medewerker door een andere volwassene in geval van calamiteiten geregeld. De wettelijke voorschriften ten aanzien van groepsgrootte en leidster-kind-ratio worden gevolgd.
- De stamgroep dagopvang bestaat uit maximaal twaalf kinderen bij 0–1 jaar en maximaal 16 kinderen bij 0–4 jaar (waarvan maximaal acht kinderen tot 1 jaar).

- De kinderen kunnen bij activiteiten de stamgroepen verlaten, maar het aantal kinderen per pedagogisch medewerker blijft van kracht. Dit gebeurt bijvoorbeeld als de groep zich vanwege het programma/thema splitst. De peuters gaan bijvoorbeeld voor een activiteit naar de moestuin in het park terwijl de baby's op de groep blijven. Aangezien er bij Kinderopvang de 5 maar één verticale groep is, valt dit daardoor niet onder het verlaten van de stamgroep.

Vrijwilligers & stagiaires

Kinderopvang De 5 maakt gebruik van vaste volwassen stagiaires en vrijwilligers. De vrijwilligers worden nooit formatief ingezet. Stagiaires (beroepskrachten in opleiding) worden afhankelijk van hun opleidingsfase ingezet en mogen maximaal 33% van de formatief benodigde inzet worden ingeroosterd. Zowel stagiaires als vrijwilligers moeten voor aanvang een Verklaring Omtrent Gedrag overleggen. Alle werkzaamheden die zij doen gaan altijd in overleg met de verantwoordelijke beroepskracht. Zij zijn nooit verantwoordelijk voor de groep of ruimte waar de kinderen zich bevinden en werken altijd onder aansturing van een beroepskracht. De beroepskracht coördineert de werkzaamheden van de vrijwilligers of stagiaires en draagt eindverantwoordelijkheid voor de uitvoering van de activiteiten en de dienstverlening. Vrijwilligers en stagiaires worden op vaste dagdelen ingezet zodat de continuïteit voor de kinderen en medewerkers gewaarborgd blijft. Dit alles staat beschreven in ons beleid.

Dagprogramma

Het dagprogramma is voor kinderen een belangrijke voorwaarde voor continuïteit en voorspelbaarheid. Het geeft een kind veiligheid en houvast. Het dagprogramma bij Kinderopvang De 5 bestaat uit vaste onderdelen, zoals: brengen, spelinloop, vrij spel, activiteiten, rituelen, eten, slapen, verzorgen en ophalen. Kinderen hebben de mogelijkheid eigen ervaringen op te doen middels spelmateriaal, activiteitenaanbod en inrichting. Er is aandacht voor leermomenten. Hierbij is taal, sensopathisch en motorisch spel van jonge kinderen extra belangrijk. De pedagogisch medewerker

communiceert op een positieve manier met de kinderen en heeft een respectvolle houding naar de kinderen. De pedagogisch medewerker ondersteunt de kinderen in de interactie tussen kinderen onderling en in het voorkomen en oplossen van conflicten. Er zijn afspraken en regels en er is duidelijkheid over de omgangsvormen. Er wordt gestreefd naar een ontspannen en open sfeer. De kinderen worden door de pedagogisch medewerker uitgenodigd tot participatie, gestimuleerd en ondersteund.

Voorbeeld dagprogramma

07.30 – 09.00 uur inloop

09.00 - 09.30 uur vrij spelen

09.30 -10.00 uur fruit eten en een beker drinken, daarna een spelletje, een liedje of er wordt een verhaal voorgelezen

10.00 - 10.15 uur tijd voor het verschonen van luiers, peuters laten plassen, enkele kinderen gaan naar bed (in overleg)

10.15 - 11.00 uur buiten spelen, een activiteit doen of vrij spelen

11.30 - 12.00 uur broodmaaltijd

12.00 - 12.30 uur kinderen worden verschoond, omgekleed voor hun middagslaapje,

12.30 – 14.30 uur kinderen die niet slapen, kunnen een activiteit doen of vrij spel

14.00 – 15.00 uur slapers komen uit bed, eten een tussendoortje, er wordt wat gedronken, geplast en luiers verschoond

15.00 – 16.30 uur er kan een gezamenlijke activiteit worden gedaan, vrij spelen zowel binnen als buiten, afhankelijk van het weer

16.30 – 17.00 uur eten van avondeten (indien meegegeven)

17.00 – 18.30 uur ouders komen de kinderen ophalen

4.4 Vier-ogen-principe

Per 1 juli 2013 is wettelijk vastgelegd dat bij dagopvang van kinderen van 0 tot 4 jaar, een beroepskracht of beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Deze maatregel wordt het "Vier-ogen-principe" genoemd.

Het Vier-ogen-principe houdt in dat medewerkers in de kinderopvang niet meer alleen op de groep mogen staan, zonder dat een andere medewerker kan meekijken of meeluisteren. In overleg met de oudercommissie zal kinderopvang De 5 op de volgende manier invulling geven aan het vier-ogen-principe:

In de praktijk zal het kindaantal het namelijk soms toe laten om een pedagogisch medewerker alleen op de groep te laten werken. Dit is toegestaan mits een andere volwassene de mogelijkheid heeft om op elk moment mee te kijken of luisteren. Hier voldoen wij aan doordat:

- personeel van de Gespecialiseerde Begeleiding langs kan komen om te kijken of alles goed loopt,
- er gebruik wordt gemaakt van stagiaires en/of vrijwilligers,
- er gebruik gemaakt wordt gemaakt van camera's die in de verschillende ruimtes geplaatst zijn en de beelden door derden altijd ter plaatse bekeken kunnen worden,
- er veel glas is en verschillende doorkijkjes,
- er een open aanspreekcultuur is,
- we flexibele breng- en haaltijden hanteren voor ouders.
- alle ruimtes voorzien zijn van ramen waardoor er van buiten goed naar binnen te kijken is.

De oudercommissie is akkoord gegaan met de volgende werkwijze om binnen kinderopvang De 5 het "Vier-ogen-principe" te garanderen:

Er zijn in principe altijd 2 volwassenen op de groep aanwezig, Indien het kind aantal het toelaat dat er nog maar 1 pedagogisch medewerker aanwezig hoeft te zijn, wordt er d.m.v. camerabeelden gezorgd voor extra ogen of oren, die continue bekeken kunnen worden door derden (zorg-toeleiding of administratie). Slaapruimtes zijn voorzien van ramen en camera's. De locatie is zoveel mogelijk transparant gemaakt d.m.v. ramen tussen ruimtes, glas in deuren etc. Zodoende is er altijd zicht op kinderen en collega's. Ook de aanwezigheid en inzet van vrijwilligers/stagiaires wordt gebruikt om het "vier-ogen-principe" te waarborgen.

Inzet personeel

Op de kinderopvang zijn er altijd voldoende pedagogisch medewerkers aanwezig in verhouding tot het aantal kinderen. We hanteren daarvoor de vereiste BKR (Beroepskracht-Kind-Ratio). Er mag bij aaneengesloten openstelling van tien uur of meer per dag maximaal 3 uur worden afgeweken van de vereiste BKR. Daarbij wordt minimaal de helft van de vereiste BKR ingezet. Kinderopvang De 5 wijkt bij volledige kindbezetting alleen op de volgende momenten af van de BKR: tussen 07.30 en 08.30 uur, tussen 13.00 en 14.00 uur en tussen 17.30 en 18.30 uur.

4.5 Achterwacht

De achterwacht betreft een volwassene die ingezet kan worden in geval van calamiteiten, Deze persoon kan bijvoorbeeld de alarmlijn 112 bellen.

Binnen kinderopvang De 5 is vóór 09.00 uur en na 17.30 uur de directie of een andere medewerker telefonisch bereikbaar en indien nodig binnen 10 minuten ter plekke. Tijdens kantooruren zijn er altijd meerdere mensen aanwezig in het nabijgelegen pand van Autimaat op loopafstand (300 meter). Tussen 13.00 uur en 17.30 uur zijn er collega's van de Gespecialiseerde Begeleiding boven in het pand werkzaam die als achterwacht fungeren.

4.6 Scholing personeel

Bij Kinderopvang de 5 beschikken alle medewerkers over een gecertificeerd kinder EHBO-diploma en BHV-diploma. Jaarlijks volgen de medewerkers de verplichte herhalingscursussen.

Alle medewerkers voldoen aan de taaleis 3F die vanaf januari 2025 in werking is getreden vanuit de wet IKK. Tevens zijn pedagogisch medewerkers die werken met baby's verplicht om een specifieke scholing te volgen. Bij kinderopvang De 5 hebben alle medewerkers hun goedgekeurde babyscholing met succes afgerond.

In ons opleidingsplan beschrijven wij welke trainingen en cursussen wij periodiek volgen. Belangrijk binnen onze kinderopvang is het werken met de methodiek Geef me de 5. Alle personeelsleden worden daar continu in getraind. Andere verplichte cursussen worden jaarlijks herhaald.

4.7 Partner voor ouders/verzorgers

Respectvolle afstemming op de thuiswereld en hechte samenwerking tussen ouders/verzorgers en pedagogisch medewerkers dragen in belangrijke mate bij aan de ontwikkeling en het welbevinden van een kind en het vertrouwen van de ouders. Ouders zijn voor kinderen de belangrijkste personen in hun leven, kennen hun kind het beste en hebben altijd de eerste verantwoordelijkheid voor de opvoeding van hun kind. Pedagogisch medewerkers bij kinderopvang De 5 hebben ervaring met groepen kinderen en zijn verantwoordelijk voor het creëren van de gewenste opvoedingssituatie, maar ook voor samenwerking met ouders op basis van gelijkwaardigheid. Op de opvang wordt vanaf het begin rekening gehouden met de gezinsomstandigheden, culturele achtergrond en speciale wensen van ouders. Het afwegen van het belang tussen een individuele wens van een ouder en het belang van de groep kinderen en het communiceren erover is hierbij belangrijk.

Ouderbetrokkenheid betekent ook dat ouders meedenken en de mogelijkheid hebben om invloed uit te oefenen op het pedagogisch beleid van de eigen vestiging.

Samenwerken met de ouders

Bij kinderopvang De 5 wordt een deel van de opvoeding en verzorging van de kinderen overgenomen van de ouders. Dit maakt het nodig om gegevens over de ontwikkeling van het kind uit te wisselen waardoor wederzijdse inzichten over deze ontwikkeling worden vergroot. Om kinderen een zo goed mogelijke opvang te bieden, is een goede samenwerking met ouders van groot belang.

De volgende uitgangspunten zijn daarom van belang:

- ouders zijn en blijven eerst verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen;
- samenwerking tussen pedagogisch medewerkers en ouders is een voorwaarde voor goede opvang van het kind, waarbij goed afstemmen de basis vormt voor een veilige relatie met de kinderen;
- pedagogisch medewerkers hebben een vertrouwensrelatie met ouders;
- betrokkenheid is voor zowel pedagogisch medewerkers als ouders noodzakelijk (meeleven/meedenken);
- gelijkwaardigheid, respect en vertrouwen zijn basisnormen;
- iedere samenwerkingsrelatie tussen ouders en pedagogisch medewerker is uniek;
- ouders hebben uiteenlopende verwachtingen en behoeften, variërend al naar gelang de situatie;
- ouders worden goed geïnformeerd over hun kind en de werkwijze van het kinderdagverblijf;
- ouders en kinderen uit alle culturen voelen zich thuis en welkom bij kinderopvang De 5

uitwisseling informatie

Goede communicatie is één van de randvoorwaarden voor het goed verlopen van processen die zich op de kinderopvang voordoen. Daarbij zijn verschillende partijen betrokken: de oudercommissie, ouders, personeel, leidinggevenden en Autimaat als organisatie. Het verwachtingspatroon van alle partijen speelt daarbij een cruciale rol. Dat kan ook heel verschillend zijn. Kinderopvang De 5 heeft verschillende middelen tot zijn beschikking:

- mondelinge communicatie;
- website van kinderopvang De 5;
- digitaal heen- en weer schriftje;
- e-mail;
- mededelingenbord

informatie over eigen kind

Communicatie over het kind is erg belangrijk. 'Gewone' dagelijkse dingen maar ook bijzonderheden moeten gecommuniceerd worden. Dit doen wij op de volgende momenten/manieren:

- breng- en haalcontacten;
- digitaal heen- en weer schriftje;
- persoonlijke whatsapp groep
- kind-volg-systeem
- oudergesprekken

Flexibele uren

Naast de vaste contractdelen kunnen er flexibele uren afgenomen worden. Hiervoor kan een flexdagkaart worden aangeschaft. Deze extra dag kan na overleg met de pedagogisch medewerkers ingepland worden. Of dit mogelijk is, is afhankelijk van:

- openingstijden,
- aantal aanwezige kinderen,
- inzetbaarheid pedagogisch medewerkers.

De flexkaart is een jaar geldig. De gehele flexkaart wordt in één keer in rekening gebracht.

Oudercommissie

Kinderopvang De 5 heeft een Oudercommissie (OC), die zich bezighoudt met verschillende deelaspecten van het kinderdagverblijf. De OC komt een aantal keren per jaar bij elkaar.

4.8 Samenwerken met andere partners

Het kinderdagverblijf zal betrokken zijn in een aantal netwerken. Nadruk krijgt de samenwerking met buurt, onderwijs en sport. Het voordeel van samenwerking is dat kinderen en ouders te maken krijgen met een doorgaande ontwikkelingslijn. Je kan hierbij denken aan samenwerking met bijvoorbeeld de gemeente m.b.t. activiteiten in het park, samenwerking met organisaties op het gebied van baby/peutergym, etc.

5. Pedagogische doelen

5.1 Inleiding

Het creëren van een fijne sfeer waarin de kinderen zich veilig en vertrouwd voelen. Het scheppen van een verantwoorde opvoedingssituatie waar ze zich kunnen ontwikkelen tot zelfstandige, evenwichtige en sociaal vaardige mensen. Die respect hebben voor zichzelf en elkaar en die de ruimte krijgen hun gevoelens te uiten.

Bij Kinderopvang de 5 onderscheiden we de volgende pedagogische doelen:

- Het bieden van emotionele en fysieke veiligheid;
- Het ontwikkelen van persoonlijke competenties bij kinderen;
- Het ontwikkelen van sociale competenties bij kinderen;
- Het overbrengen van waarden en normen.

Deze opvoedingsdoelen gelden voor alle kinderen in de leeftijd van 0 tot 4 jaar. Aan deze opvoedingsdoelen wordt gewerkt door het pedagogisch inzetten van:

- De interactie tussen pedagogisch medewerker en kind;
- De fysieke omgeving;
- De groep;
- Het activiteitenaanbod;
- Het spelmateriaal.

Door het inzetten van deze zaken proberen we onze pedagogische doelen te bereiken. Door middel van het kind-volg-systeem wordt het welbevinden en de ontwikkeling van de kinderen gevolgd en besproken.

5.2 Emotionele veiligheid

Het bieden van veiligheid is van primair belang, niet alleen omdat het bijdraagt aan het welbevinden van de kinderen nu, maar ook omdat een onveilig klimaat het realiseren van de andere pedagogische doelstellingen in de weg staat. Veiligheid kan je alleen bieden als de

volgende zaken in orde zijn:

- Vaste pedagogisch medewerkers die zorgdragen voor een positieve en ontspannen groeps sfeer.
- Aanwezigheid van bekende leeftijdsgenoten;
- De inrichting van de omgeving;
- Dagprogramma;
- Afstemming op het kind

De basis om je goed te kunnen ontwikkelen is dat je je veilig en vertrouwd voelt. Het dagprogramma geeft de kinderen een gevoel van veiligheid, doordat het past bij de behoefte van spelen, activiteiten, slapen en eten. Ieder kind heeft vertrouwen in zichzelf en in zijn omgeving. Het is de taak van pedagogisch medewerkers om dit vertrouwen te voeden en te beschermen, door het kind te laten voelen dat het gezien, gekend en bemind wordt. Door mee te leven, te luisteren en er voor het kind te zijn. Wij zijn ons ervan bewust dat we een voorbeeldfunctie zijn voor de kinderen. Er wordt gestreefd naar vertrouwde medewerkers op de groep. De ruimtes bij kinderopvang De 5 zijn kindvriendelijk ingericht. In een veilige omgeving kunnen kinderen zelfstandig op ontdekking gaan, waardoor hun zelfvertrouwen groeit. Er wordt een balans gezocht tussen veiligheid en uitdaging voor kinderen. Een te grote nadruk op fysieke veiligheid staat soms de zelfstandigheid en vrijheid van een kind in de weg. We leren kinderen om te gaan met de consequenties en risico's van hun eigen gedrag. We helpen kinderen daarmee zelfstandiger te worden en om te gaan met gevaren. Wat wel of niet gevaarlijk is voor kinderen, hangt af van leeftijd en ontwikkeling. Kleine kinderen zien nog geen gevaren. Het is een belangrijke taak voor pedagogisch medewerkers om zorg te dragen voor een veilige omgeving. Als kinderen groter worden en begrijpen wat we bedoelen, praten we over gevaren en maken afspraken. Als kinderen de gevaren gaan begrijpen en zich goed houden aan afspraken, kunnen de grenzen steeds meer verruimd worden. Zo leren we kinderen omgaan met risico's, dit hoort bij de ontwikkeling tot zelfstandigheid.

We vinden het erg belangrijk in de groep een sfeer te creëren van veiligheid en vertrouwen. Elk kind mag er zijn en hoort erbij. We stimuleren de sociale omgangsvormen door gezamenlijke activiteiten te ondernemen. Ook doen we activiteiten met maar een paar kinderen tegelijk, zoals een spelletje waardoor er ruimte is voor extra persoonlijke aandacht. Kinderen hebben allemaal een eigen persoonlijkheid. Elk kind krijgt de ruimte om zijn verhaal te doen. Voor ieder kind is er evenveel aandacht.

5.3 Het ontwikkelen van de sociale competentie

Sociale kennis en vaardigheden, zoals het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid vallen allemaal onder sociale competentie. De interactie met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties. Het geeft aan kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed functioneren in de samenleving. Kinderen in de kinderopvang krijgen al jong en gedurende een substantieel deel van de dag/week te maken met interactie met leeftijdsgenoten en aanwezigheid van een groep.

Kinderopvang De 5 vindt het belangrijk om te werken met vertrouwde pedagogisch medewerkers en bekende leeftijdsgenootjes. De pedagogisch medewerkers ondersteunen de kinderen in de interactie tussen kinderen onderling en ondersteunen de kinderen in het voorkomen en oplossen van conflicten. Pedagogisch medewerkers streven ernaar kinderen gezamenlijk betekenisvolle ervaringen op te laten doen.

Een kinderopvang biedt een optimale gelegenheid voor het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Gedurende de hele dag doen zich situaties voor waarin kinderen samen spelen,

samen delen en samen conflicten proberen op te lossen. De pedagogisch medewerkers zullen de kinderen hier zoveel mogelijk in begeleiden. Ze doen dit allereerst door zelf het goede voorbeeld te geven; maar ook door het gedrag van de kinderen te ondertitelen en aan te geven hoe de kinderen met een bepaalde situatie om kunnen gaan. Onder andere de volgende vaardigheden hebben onze aandacht:

- Samen spelen en delen (afhankelijk van niveau sociaal emotionele ontwikkeling)
- Elkaar helpen
- Aandacht hebben voor elkaar
- Opruimen en zuinig zijn op materialen
- Omgaan met conflicten door als tolk te fungeren
- Respect tonen en weerbaar maken (door ondertitelen)
- Omgaan met grenzen en regels in verschillende situaties

5.4 Het ontwikkelen van de persoonlijke competentie

Bij dit onderdeel gaat het om persoonlijke kenmerken als veerkracht, zelfstandigheid en vertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen op de juiste manier aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. Bij jonge kinderen zijn onderzoeken en spel de belangrijkste middelen om greep te krijgen op hun omgeving. Door onderzoeken ontdekt het kind nieuwe handelmogelijkheden die vervolgens in spel worden geoefend, uitgebouwd, gevarieerd en geperfectioneerd. Om dit te bevorderen zorgen we bij Kinderopvang De 5 voor:

- Inrichting van de ruimte en aanbod van materialen en activiteiten. De inrichting van de ruimte is bij Kinderopvang De 5 zodanig dat een kind zich veilig voelt en kan spelen. Er is voldoende gelegenheid en uitdaging voor motorisch spel en andere activiteiten;
- Vaardigheden van pedagogisch medewerkers in het uitlokken en begeleiden van spel. Pedagogisch medewerkers scheppen condities voor spel, door een aanbod van materialen en activiteiten, dat aansluit bij het ontwikkelingsniveau en de interesse van het kind. De pedagogisch medewerkers hebben een ondersteunende rol naar kinderen;
- Aanwezigheid van bekende leeftijdgenoten.

De situatie bij Kinderopvang De 5 is erop gericht om kinderen in een veilige en prettige omgeving de dag te laten doorbrengen. Hierbij wordt zowel in groepsverband als individueel bewust aangesloten op de ontwikkelingsfase waarin het kind zich bevindt. Door middel van activiteiten wordt door de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van kinderen gestimuleerd.

5.5 Het ontwikkelen van kinderen

De ontwikkeling van de kinderen valt ook nog onder te verdelen in:

1. Lichamelijke ontwikkeling;
2. Sociaal-emotionele ontwikkeling;
3. Cognitieve ontwikkeling;
4. Creatieve ontwikkeling;
5. Ontwikkeling identiteit en zelfredzaamheid.

5.5.1 Lichamelijke ontwikkeling

In de leeftijd 0 tot 4 jaar maken kinderen een grote ontwikkeling door in de motorische vaardigheden. De coördinatie en samen bewegen van romp, armen en benen (de grove motoriek) wordt gestimuleerd door materialen als het dans- en bewegingsspel. Kleine kinderen hebben veel belangstelling voor herhaling, vooral de peuter. Op de groep zijn uitdagende spelmogelijkheden. Het kind moet kunnen klauteren, glijden en springen waardoor het de eigen mogelijkheden leert kennen. De fijne motoriek omvat kleine bewegingen die coördinatie tussen ogen en handen vereisen. De fijne motoriek wordt gestimuleerd door materialen als kralen,

insteekknoppen, puzzels, spelletjes, rammelaars.

5.5.2 Sociaal-emotionele ontwikkeling

Belangrijk aspect van de sociale ontwikkeling is de ervaring hoe het is om samen te zijn met andere kinderen en volwassenen. Door het omgaan met leeftijdgenootjes en pedagogisch medewerkers leert het kind de uitwerking van zijn gedrag op anderen dan eigen mensen kennen. Hierdoor leert het kind inzicht te krijgen in zijn eigen gevoelens en leert andere reactiemogelijkheden. Tevens leert het kind al vroeg de betekenis van delen, troosten, helpen, rekening houden met anderen en omgaan met conflicten. Het waarnemen en het serieus nemen van gevoelens van de kinderen is belangrijk. De gevoelens van het kind worden geaccepteerd en de medewerkers zullen nooit boos worden op de kinderen. Dit betekent dat het kind altijd serieus wordt genomen en afgestemd gereageerd wordt op wat hij nodig heeft. Iedereen is uniek en mag ontwikkelen op zijn of haar niveau. Dit betekent ook dat het kind fouten mag maken, boos, verdrietig of gefrustreerd zijn. Het kind kan namelijk leren van fouten en met boos, verdrietig of gefrustreerd gedrag laat het kind zien wat het nog niet kan zeggen. Ook wordt respect voor kinderen onderling gestimuleerd door het goede voorbeeld te geven en het gedrag van andere kinderen aan elkaar uit te leggen zonder oordeel. De pedagogisch medewerkers stimuleren de sociaal-emotionele ontwikkeling door mee te spelen tijdens fantasie- en rollenspelen.

5.5.3 Cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling heeft betrekking op de ontwikkeling van taal (begrijpen en spreken) en denken: begrip en inzicht verwerven door de informatie uit de omgeving te ordenen, te onthouden, toe te passen en te combineren met nieuwe situaties. Taal en denken zijn nauw met elkaar verbonden.

Taal is een belangrijk middel om inzicht te krijgen in de omringende wereld. Een kind vraagt en krijgt in taal uitleg en hulp. De pedagogisch medewerkers spelen hierin een actieve rol door tegen het kind te praten (afgestemd op ontwikkelingsniveau) en hun verhaal te verduidelijken door ook gebruik te maken van visuele ondersteuning (picto's, tekenen, voorwerpen en gebaren). Ter stimulering van de taalontwikkeling organiseren de pedagogisch medewerkers verschillende activiteiten, zoals zang, taalspelletjes en spelletjes met klanken en geluiden. Spelen en bezig zijn is leren voor het kind. Het kind leert onder meer door voorbeeld en nabootsing. Door allerlei dagelijkse gebeurtenissen te bespreken, ontstaat ordening in de wereld van het kind. De pedagogisch medewerkers leggen daarbij uit, benoemen de dingen en nodigen de kinderen uit om zelf te verwoorden. Regelmatig doen de pedagogisch medewerkers een beroep op het vermogen van kinderen om zelf oplossingen te zoeken voor problemen.

5.5.4 Creatieve ontwikkeling

De pedagogisch medewerkers stimuleren de creatieve ontwikkeling door het aanbieden van allerlei soorten materialen (water, zand, verf, klei, verkleedkleden en schmink) en activiteiten (muziek, dans). Creatief zijn kan op vele manieren. Het is belangrijk dat kinderen hierbij gewaardeerd worden en zoveel mogelijk de ruimte krijgen voor hun eigen inbreng, zelf creëren en vrij denken. Het resultaat is niet belangrijk, maar ontdekken en ervaren juist wel.

5.5.5 Ontwikkeling identiteit en zelfredzaamheid

Identiteit

Door het kind positief te benaderen, bevorderen de pedagogisch medewerkers het

zelfvertrouwen van het kind. Er wordt aandacht besteed aan de persoonlijke verhalen en het kind wordt gestimuleerd zich te uiten en eigen keuzes te maken door respect te hebben voor de autonomie van het kind. De pedagogisch medewerkers waarderen onderlinge verschillen tussen de kinderen in bijvoorbeeld voorkeur voor activiteiten, tempo en spontaniteit. Daarnaast stimuleren de pedagogisch medewerkers het identiteitsbesef ook door bijvoorbeeld regelmatig opnoemen van namen en door het geven van eigen plekje of spullen.

Zelfredzaamheid

De pedagogisch medewerkers moedigen het kind aan tot zelfstandigheid en zelfredzaamheid. Dat wat het kind kan proberen mag het in principe ook zelf doen. De pedagogisch medewerkers zorgen er voor dat het kind ervaringen opdoet. De pedagogisch medewerkers geven de kinderen opdrachten en taken, bijvoorbeeld het opruimen van speelgoed. De opdrachten zijn voor het kind duidelijk en overzichtelijk.

5.5.6 Het overbrengen van waarden en normen

Om de kinderen bepaalde normen en waarden mee te geven die in onze samenleving belangrijk worden gevonden, is het ten eerste belangrijk zelf als pedagogisch medewerker het goede voorbeeld te geven. Kinderen leren op jonge leeftijd vooral door het in zich opnemen van wat er in de wereld om hen heen gebeurt. Pedagogisch medewerkers zijn zich erg bewust van hun voorbeeldfunctie.

Normen en waarden die wij belangrijk vinden zijn onder andere: ondersteuning in woordkeuze (alternatief geven bij bijvoorbeeld een scheldwoord), het vragen als je iets wilt hebben, opruimen na het spelen, op je beurt wachten, elkaar met de naam aanspreken, elkaar uit laten praten (met uitleg wanneer wel).

Het kind helpen omgaan met waarden en normen speelt in de opvoeding van kinderen een belangrijke rol. Waarden geven uitdrukking aan de betekenis die mensen hechten aan bepaalde gedragingen, dingen of gebeurtenissen. Het zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden. Normen vertalen de waarden in regels en voorschriften. Een kind wordt mede gevormd door omgang met volwassenen en andere kinderen. De omgang tussen volwassenen en kinderen is binnen de kinderopvang anders dan thuis. We proberen een kind uit te leggen, dat niet alles en iedereen hetzelfde is. Elk gezin heeft een eigen cultuur, elke cultuur heeft eigen waarden en normen. Elk kind is een individu met eigen opvattingen en ideeën. We zorgen voor een duidelijke structuur, een goede sfeer en veiligheid. Door zelf het goede voorbeeld te geven, willen we het kind helpen om te gaan met waarden en normen. We vinden het belangrijk, dat respect voor anderen uitgedragen wordt via de basishouding van de pedagogisch medewerkers. Respect voor anderen betekent voor ons, dat we ieder persoon als een waardevol persoon beschouwen, dat we een ander in zijn waarde laten. We leren de kinderen om rekening te houden met de behoeften van een ander en de eigen behoeften te uiten. Kinderen worden er op aangesproken en er wordt uitgelegd op welke wijze ze naar een ander respectvol zijn. We leren kinderen, dat ze zorgvuldig om moeten gaan met speelgoed en andere materialen. We vinden het belangrijk dat kinderen respect hebben voor eigen en andermans spullen. De kinderen worden gestimuleerd in het opruimen van de groep en de materialen waarmee ze gespeeld hebben. Als er buiten gespeeld wordt en bij uitstapjes, is er zorg voor de omgeving.

6. Pedagogische middelen

6.1 Activiteiten die bijdragen aan de ontwikkeling en het welbevinden

Aandacht voor bewegen

Kinderen zijn vanaf hun geboorte heel fysiek ingesteld en hebben plezier in bewegen, doen veel verschillende ervaringen op en uiten via bewegen hun gevoelens. Het is een natuurlijke manier voor kinderen om het eigen lijf, zichzelf en andere kinderen te leren kennen, om te gaan met andere kinderen in de groep, grenzen te ervaren en gezonde eigenwaarde op te bouwen. Ze leren volop door te bewegen. Ze doen ervaringen op zoals vlug bewegen of buiten adem raken en kunnen hun gevoelens uiten via fysieke activiteiten. Dagelijkse fysieke activiteiten zijn dus fundamenteel voor het welbevinden van kinderen en gezonde groei

Binnen spelen

De speelruimte voor het binnenspel geeft de kinderen mogelijkheden om alleen, in kleine groepen allerlei soorten spel uit te voeren. Er zijn hoeken en/of plekken ingericht met het oog op het opdoen van veel verschillende ervaringen. Natuurlijk zijn de ruimtes veilig en ook gezellig en vertrouwd.

Buiten spelen

Buiten spelen is voor kinderen een belangrijke dagelijkse activiteit, die zoveel mogelijk moet doorgaan. Kinderen genieten van het buiten spelen, de ruimte om te rennen, zich te verstoppen, te gillen, wind, temperatuur en regen te ervaren. Het verschil in weer en seizoen en buitenlucht biedt een rijke en gezonde ervaring voor kinderen. Bij kinderopvang De 5 wordt in het dagprogramma en de inrichting binnen en buiten voldoende mogelijkheid geboden voor de natuurlijke behoefte van kinderen aan bewegen. Binnen en buiten stimuleren de pedagogisch medewerkers het bewegen, verwijderen obstakels, zorgen voor voldoende materialen die door kinderen spontaan gebruikt kunnen worden en zorgen voor een goed evenwicht in uitdaging en veiligheid en voor voldoende buiten spelen. Speelmogelijkheden in de buurt worden ook benut. Een belangrijk uitgangspunt is dat het bieden van veiligheid voor ieder kind centraal staat.

6.2 Mentorschap en Kind-Volg-Systeem

Vanaf het kennismakingsgesprek tot het moment dat het kind afscheid neemt van de kinderopvang wordt een kind gevolgd met betrekking tot het welbevinden en de ontwikkeling. Het welbevinden van een kind is een belangrijke voorwaarde voor groei en ontwikkeling van een kind. Daarom krijgt elk kind bij de start op de opvang een mentor toegewezen. De persoon en de invulling van het mentorschap wordt in het kennismakingsgesprek met de ouders gecommuniceerd. De mentor volgt de ontwikkeling van het kind en is het eerste aanspreekpunt voor de ouders. Tijdens de haal- en brengmomenten wordt door de pedagogisch medewerkers met de ouders over het welbevinden en de ontwikkeling gesproken. Daarnaast volgen we de kinderen aan de hand van een Kind-Volg-Systeem. Kinderopvang De 5 heeft gekozen voor het digitale systeem van de CED groep; "Doen, praten en bewegen". Doel hiervan is om het kind goed in beeld te hebben en om de werkwijze binnen de vestiging (0-4 jaar) te verbeteren, zodat er beter gereageerd kan worden op de behoefte van het kind. Het KVS wordt gebruikt bij kindbesprekingen van pedagogisch medewerkers en met de mentor tijdens het kindgesprek met de ouders waar zij één keer per jaar voor worden uitgenodigd. Tijdens dit kindgesprek wordt de vragenlijst doorgenomen en kunnen de mentor en de ouders eventuele vragen over het kind aan elkaar stellen. Het KVS dient ook als hulpmiddel voor:

- Het maken en verbeteren van het pedagogisch beleid;
- Het kwaliteitsbeleid;
- Voor verbetering van de communicatie tussen ouder, pedagogisch medewerkers, collega's enz.

6.2.1 Signalering bijzonderheden in ontwikkeling

Pedagogisch medewerkers zijn opgeleid om kinderen en hun ontwikkeling te begeleiden. Wanneer een afwijking in de ontwikkeling wordt gesignaleerd wordt dit geobserveerd en besproken door de pedagogisch medewerkers met het team, de leidinggevenden en deskundigen van de organisatie. Observaties vinden plaats door de pedagogisch medewerkers direct in de situatie en door middel van video interactie analyses. Bevindingen worden met ouders besproken. Pedagogisch medewerkers kunnen ouders adviseren in externe instanties (consultatiebureau, fysiotherapie, logopedie, observatie en adviescentrum e.d.). Contact leggen door kinderopvang met externe instanties gebeurt alleen na toestemming van ouders. Aandachtspunten worden besproken met het team pedagogisch medewerkers en vastgelegd en bewaard in het kinddossier. Pedagogisch medewerkers zijn toegerust door hun opleiding om kinderen te begeleiden in hun welbevinden en ontwikkeling bij de opvang.

6.3 Protocollen

Kinderopvang de 5 handelt volgens centrale richtlijnen & protocollen bij:

- Privacy
- Zieke kinderen en medicijnen
- Zon & Warmte
- Huilen
- Ongevallen en calamiteiten
- Hygiëne en veiligheid
- Veilig slapen en wiegendoodpreventie
- Signaleren ontwikkelingsproblemen
- Vermoeden kindermishandeling
- Sterfgevallen
- Vermist kind
- Wenbeleid
- Reglement oudercommissie
- Interne en externe klachtenprocedure